

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z odwołania J. A.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 12 lutego 2013 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2013 r., Sąd Apelacyjny oddalił apelację ubezpieczonego J. A. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 marca 2012 r., w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. o prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiódł pełnomocnik ubezpieczonego. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, polegającego na potrzebie wykładni pojęcia „prace wykonywane bezpośrednio przy przetwórstwie azbestu”. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że za powszechnie wiadomy uznaje się negatywny wpływ azbestu na ludzkie zdrowie. Zdaniem pełnomocnika sądy, orzekające w sprawach ubezpieczeń społecznych stoją na stanowisku, że pojęcie to należy rozumieć w sposób ścisły i wąski. W związku z tym pojęcie to znajduje

zastosowanie wyłącznie do pracowników, którzy stale i w pełnym wymiarze pracowali przy przetwarzaniu azbestu czyli wykonywali produkty lub urządzenia, przy wykorzystaniu azbestu. W jego ocenie zbyt daleko posunięte zawężenie tego pojęcia może spowodować, że część osób narażonych na szkodliwe oddziaływanie włókien azbestowych tylko dlatego, że szkodliwa substancja była wykorzystywana do przetworzenia i dalszego użycia, a jednocześnie pracownik nie przebywał na terenie zakładu pracy, lecz w „terenie” i jego praca nie podpada pod kategorię określoną w wykazie A, Dziale VII, poz. 9. Taka wykładnia prowadzi do nieuzasadnionego pogorszenia sytuacji pracowników wykonujących pracę poza zakładem pracy i jednocześnie przetwarzających azbest jak w przypadku ubezpieczonego. Ponadto, zdaniem skarżącego, skarga podlega przyjęciu jako oczywiście zasadna, albowiem w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego zaniechano ustaleń faktycznych oraz nie odpowiedziano na zarzuty apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przypomina, iż elementem skargi kasacyjnej pozostają zarówno wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jak i jego uzasadnienie – elementy odrębne od określenia podstaw skargi i ich uzasadnienia (por. art. 398⁴ § 1 pkt 2 oraz § 2 tego przepisu). Rozróżnienie to pozostaje uzasadnione dwuetapowością postępowania przed Sądem Najwyższym.

Na etapie pierwszym bada się jedynie, czy skarga ma zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy w składzie trzyosobowym. Służyć temu ma określenie przez skarżącego, jakie racje przemawiają za koniecznością interwencji Sądu Najwyższego. Tytułem przypomnienia można wymienić postanowienie z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. II UK 37/08, w którym wyraźnie podkreśla się obowiązek wskazania okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi i wskazanie, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Stanowisko takie wynika także z innych orzeczeń. I tak uzasadnienie przyjęcia skargi do rozpoznania występowaniem zagadnienia prawnego polega na wskazaniu, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i

jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący – wszystko za pomocą wywodu prawnego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., sygn. II PK 66/09). Gdy istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących wątpliwości, wskazać należy te wątpliwości albo rozbieżności w orzecznictwie sądów (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. II PK 220/08). Podobnie w odniesieniu do stanu oczywistej zasadności skarżący winien wykazać na czym ten stan polega, jakie okoliczności przemawiają za jego istnieniem (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. II UK 38/08).

W odniesieniu do przedstawionego w skardze zagadnienia prawnego wypada stwierdzić, że jego istnienie nie zostało w sposób dostateczny uargumentowane.

Po pierwsze, wniosek w ogóle nie określa, na kanwie jakich regulacji zagadnienie miało powstać. Skarżący ogranicza się jedynie do przytoczenia zwrotu, który ma budzić wątpliwości, bez jego odniesienia do istniejącego stanu prawnego.

Po drugie, także uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie uzasadnia tezy, że zagadnienie może mieć charakter prawny. Wywód w tym zakresie pozostaje czysto faktyczny, uzasadniając dlaczego określone prace należałoby uznać za prace przy przetwórstwie azbestu. Wynika z niego niezbitie, że skarżący pragnąłby zaliczyć do tej kategorii prace, które nie są wykonywane bezpośrednio przy takich czynnościach. Motywów dla odstąpienia od literalnego brzmienia przepisu jednak nie wskazano.

Za nieuzasadniony uznać wypada także wniosek o przyjęcie skargi ze względu na jej oczywistą zasadność. Także w tym przypadku, jak już wskazano, wniosek winien wskazywać w sposób skonkretyzowany, jakie uchybienia przemawiają za przekazaniem skargi do rozpoznania trzyosobowemu składowi Sądu Najwyższego. Uzasadnienie wniosku w niniejszym przypadku ma charakter ogólnikowy i przesłanki tej nie spełnia.

Niezależnie od tego można także wskazać, że łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. W dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba

wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi. Jak wskazano z uzasadnieniu postanowienia z 21 października 2008 r., sygn. II PK 158/08 przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt. 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt. 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt. 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.